

◦
•• •+•••
Neutr-On

Onafhankelijke
VAKBOND

Nieuwsbrief

Jaargang 10

DECEMBER 2014

12

Prettige
Feestdagen

INHOUD

Algemeen

Economie blijft zwak

Onderwijs

Wijziging pensioenstelsel
Vragen bij de besparingen

Sectoren

Verslag Nationale Staking
Pensioenhervorming ambtenaren

Allerlei

Wat verandert er in december?
Verzekering gewaarborgd wonen
Verlofdagen 2015
Zilverfonds opgedoekt
Lets Go!
Denk aan de armen

Antipestteam

De opvoedingslijn

- **Economie blijft zwak**

De wereldeconomie blijft kampen met een structureel probleem. Tot die conclusie komen de Wereldbank en het IMF. Het probleem is dat er niet voldoende groei is.

Erger nog, sinds 2008 is de groei van de internationale handelstransacties sterk gedaald en sinds 2012 is die groei zelfs kleiner dan de globale economie. De afgelopen jaren is de groei gevoed door schulden te maken.

In dat verband mogen dus vragen worden gesteld bij de meer dan 1.000 maatregelen die de leiders van de G20-landen onlangs aankondigden om de globale groei met een extra 2,1% aan te zwengelen tegen 2018. De OESO hoopt nochtans op een groeiverwachting van 4%. Maar is dat realistisch?

In de voormalige 'rijke wereld' is de economische groei zo goed als stilgevallen en de schulden blijven groeien terwijl je er op zit te kijken. De schulden van de USA zijn boven de 18.000 miljard Dollar gestegen. Dat is 60.000 Dollar per inwoner of 155.000 Dollar per belastingbetaler. In onderstaande link kunt u de schulden bliksemsnel zien stijgen.
<http://www.usdebtclock.org/>

En ook in de eurozone blijven de schulden zich opstapelen.

De economie van de eurozone is in november verder verslechterd. Dat blijkt uit een Brits onderzoek. De samengestelde inkoopmanagersindex, die de bedrijvigheid in zowel de dienstensector als de industrie weerspiegelt, daalde van 52,1 in oktober tot 51,1 in november. Dat is het laagste niveau in 16 maanden en duidt op een economische krimp. Door de tegenvallende ontwikkeling komen er extra maatregelen van de Europese Centrale Bank (ECB). Met steunprogramma's die in de afgelopen maanden werden aangekondigd hoopt de centrale bank zowel de inflatie als de economische groei aan te sporen. Maar tot hiertoe zijn alle maatregelen zonder effect gebleven op het consumenten- en ondernemersvertrouwen.

De Europese Centrale Bank zou beginnen met overheidsobligaties op te kopen. Dat bericht heeft er voor gezorgd dat de euro nog dieper weggezakt is tegenover de Amerikaanse dollar. De koers staat nu op 1,2464 USD/EUR. Het bijdrukken en opkopen van overheidsobligaties is een methode om groei te bevorderen, maar alleen de financiële economie wordt daar beter van. Maar de commerciële banken willen nog steeds geen voldoende reserves in de industriële economie stoppen.

In Europa zijn er nog steeds twee moeilijke tendensen waar te nemen. Dat zijn de hoge schuldengraad en de mogelijkheid van deflatie die steeds duidelijker in beeld komt.

Bij de schuldengraad gaat het zowel over die van de overheden als de hoge schuldgraad in de privésector. Dat is vooral zichtbaar in landen zoals Griekenland en Italië.

Toch zien we nu de laatste weken twee belangrijke factoren die voordelig zijn voor de Europese economie.

Ten eerste: de daling van de euro tegenover de dollar. Een minder sterke euromunt zou een positief effect kunnen hebben op de productie en de export. De ECB kan dus proberen een stijging van de euro tegen te gaan.

Ten tweede: de daling van de olieprijs, nu al tot minder dan 60 dollar per vat, kan ook de economie aanzwengelen.

Maar de vraag is: hoe komt het dat de olie zo goedkoop is?

Volgens sommige economen is dat een gevolg van de geopolitieke spanningen tussen het Westen en Rusland door de sancties bij de Oekraïne-crisis.

Door die lage olieprijs heeft Rusland minder inkomsten en meer en meer betalingsproblemen. Daardoor wordt Rusland zeer onaantrekkelijk voor buitenlandse investeerders. Kapitaal vloeit met grote hoeveelheden het land uit en het heeft met erg hoge kosten te maken om de schulden te financieren. De intrest is in een recordtempo van 5% naar 10% en zelfs tot 17% gestegen.

Onlangs stond in Moskou een wisselkoers van 72 roebel per euro op de borden. Tegen de avonds kostte één euro al 80 roebel. Maar de val van de roebel lijkt niet te stoppen en die verloor al 50% van zijn waarde de laatste maand.

Door deze handelsoorlog bestaat er een kans dat we terug in een "koude oorlog" belanden.

De Europese beurzen zijn onlangs met forse verliezen gesloten. De vrees voor vervroegde verkiezingen in Griekenland joeg beleggers schrik aan en zorgde voor een crash van 13% op de beurs in Athene. Daar heerste een ware paniekstemming.

De beurzen in Londen, Frankfurt, Parijs, Amsterdam en Brussel sloten met een verlies van 2 tot bijna 3%. In Madrid en Milaan liepen de verliezen op tot 3 procent.

De werkloosheid in de eurozone blijft problematisch. Die is in Spanje, Ierland en Griekenland nog altijd torenhoog. Vooral de jeugdwerkloosheid is een probleem. In sommige gebieden is 60 procent van de werknemers, tot 25 jaar, werkloos!

Frankrijk is momenteel echt het zorgenkinder van Europa. Het land beweegt dichterbij Griekenland en Italië dan naar Duitsland.

De Europese Commissie heeft verder haar analyse van de ontwerpbegrotingen 2015 van de eurolanden afgerond. Europa ziet risico's op een ontsporing van de begroting in zeven eurolanden. Voor drie van hen, Frankrijk, België en Italië volgt er ook een ultimatum. De hoge en oplopende schuldgraad is het grootste probleem van België. Volgens de Commissie stijgt de schuldgraad eind dit jaar naar 105,8 procent.

En volgens de Nationale Bank zal ons begrotingstekort boven de 3% uitkomen.

België krijgt tot begin maart tijd om aan te tonen dat het voldoende doet om de begroting en vooral de schuldgraad onder controle te krijgen. Europa zegt dat de maatregelen die deze regering voorziet onverkort moeten uitgevoerd worden. Er is geen andere weg. Doen we dat niet, dan komen we misschien opnieuw onder Europese curatele.

Door de vele besparingen is de sociale onrust in België hoog opgelopen, maar dat hebt u waarschijnlijk wel gemerkt.

- **Wijziging pensioenstelsel**

In het federaal regeerakkoord van 9 oktober staan een aantal wijzigingen aan het pensioenstelsel van ambtenaren. Ook voor het onderwijspersoneel zal er wat veranderen, afhankelijk van de huidige leeftijd en situatie. Als je je echter in een van deze situaties bevindt, dan blijft de bestaande wetgeving voor jou gelden.

1. Je voldoet volgens de huidige wetgeving aan de voorwaarden om in 2015 met pensioen te gaan.
2. Je voldoet al aan de pensioenvoorwaarden, maar je zet je onderwijsloopbaan toch verder.
3. Je bevindt je in een 'terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen' (TBSVP) en er is vooraf een formele datum van oppensioenstelling vastgesteld. Die datum blijft behouden, ook als hij na 2015 valt.
4. Je hebt al goedkeuring gekregen over je aanvraag voor een TBSVP met ingang van 1 januari 2015. Deze beslissing en de vooropgestelde pensioendatum blijven behouden, ook als de pensioendatum na 2015 valt.
5. Je hebt een aanvraag voor een TBSVP lopen, waarvan de pensioendatum nog binnen 2015 valt.
6. Je dient een nieuwe aanvraag voor een TBSVP in, waarvan de pensioendatum nog binnen 2015 valt.

Lees meer informatie op:

http://www.klasse.be/leraren/51201/val-ijj-nog-onder-de-huidige-pensioenregeling/?utm_source=Leraren&utm_campaign=c818decd25-LD_2014-12-04&utm_medium=email&utm_term=0_b661ff641f-c818decd25-417312689#

http://www.pdos.fgov.be/pdos/press/press_2076.htm

- **Vragen bij de besparingen**

De SERV vraagt zich af of de geplande forse besparingen de aanpak van de vele uitdagingen voor het onderwijs in Vlaanderen niet in de weg zullen staan. Daarnaast vindt de SERV dat de ondersteuning van leerloopbanen meer expliciete aandacht behoeft. Er moet ook werk gemaakt worden van de hervorming van het secundair onderwijs en de uitwerking en invoering van een geïntegreerd duaal systeem Leren en Werken. Het volwassenenonderwijs verdient een langetermijnperspectief. Ook de verdere uitrol van de Vlaamse Kwalificatiestructuur met de opmaak van beroepskwalificaties en onderwijskwalificaties is van groot belang. Tot slot blijft het realiseren van gelijke onderwijskansen volgens de sociale

partners een belangrijke opdracht voor het Vlaams onderwijs, dat daarbij alle ondersteuning vanuit het beleid verdient. Bron: SERV

<http://us1.campaign-archive2.com/?u=2a10973bce56b27b8b87dc1e2&id=21664afa1d&e=40303b4097#5>

In Antwerpen vreest men het slachtoffer te zullen worden als Vlaams minister voor Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) doorzet met haar plan om de ondersteuning voor scholen met kansarme leerlingenpopulaties te hervormen. De huidige middelen zijn niet toereikend om kansarme kinderen voldoende kansen te geven.

Ruim 60 procent van de Antwerpse kinderen vallen volgens de stad binnen het bestaande systeem. Zodat het verhogen van de basistoelage per kind niet volstaat voor scholen met veel kansarme kinderen.

Daarnaast krijgen volgend jaar alle Vlaamse steden tot 30 procent minder budget voor het flankerend onderwijsbeleid, zoals voor huiswerkbegeleiding en projecten rond spijbelen. Ook daar is Antwerpen de grootste verliezer, met een daling van 370.000 euro tot 260.000 euro. Voor Gent gaat het om een daling rond de 60.000 euro en voor Sint-Niklaas om 22.000 euro.

Onderwijsminister Hilde Crevits (CD&V) wijst naar haar voorganger, die vorig jaar een extra bedrag voorzag zonder erbij te vermelden dat het om een eenmalige tegemoetkoming ging. Die eenmalige extra valt dus weg, wat samen met de niet-indexering en een besparing van 10 procent zorgt voor een aanzienlijke daling van de middelen.

Vanaf 2016 worden de bewuste middelen ondergebracht in het Gemeentefonds, en mogen de gemeenten zelf kiezen hoe ze worden besteed. Volgens verschillende partijen verdwijnt daarmee de zekerheid nog meer dat het geld dan naar onderwijs zal gaan.

SECTOREN

- [Verslag Nationale Staking](#)

Afgelopen maand was het een woelige maand. Door de vele vakbondsacties stond het land in rep en roer.

De provinciale acties werden goed opgevolgd en de nationale staking van 15 december legde het land zo goed al plat.

Het luchtruim was volledig gesloten, de haven ontoegankelijk. Het openbaar vervoer lag stil, de meeste scholen bleven dicht en slechts de helft van de supermarkten was open.

In de luchthaven in Zaventem hadden heel wat maatschappijen hun vluchten op voorhand geannuleerd. "Omdat we voldoende gecommuniceerd hebben in de afgelopen weken zijn er geen passagiers gestrand", zei een woordvoerder.

Het openbaar vervoer werd zwaar verstoord. De stakingsacties zorgden voor grote hinder op het hele spoornet. Veel treinen reden niet of met grote vertraging.

Ook bij de VRT werd er gestaakt. De hele dag werd er non-stop muziek uitgezonden, die enkel onderbroken werd voor verkeersinformatie en korte nieuwsbulletins.

In de meeste gevangenissen staakte het grote deel van de cipiers. De politie werd zo nodig opgeroepen voor ondersteuning.

Bij de ingangen van de bedrijvzones waren vakbondsmilitanten actief en er stonden stakingspiketten om de auto's en vrachtwagens te blokkeren of met tussenpozen door te laten. In tussentijd legden de actievoerders aan de chauffeurs uit waarom ze actie voerden. In het onderwijs was de staking vooral zichtbaar in het Gemeenschapsonderwijs, waar veel leerlingen gewoon thuis bleven. Op sommige scholen kregen de leerlingen dankzij de staking een extra dag om te studeren voor hun examens.

Ook bij de Post werd meegestaakt. Zowel in Vlaanderen als Wallonië bleven veel postkantoren dicht en werd er geen post uitgereikt.

In de welzijns- en gezondheidssector werd wel gewerkt, maar in verscheidene ziekenhuizen en verzorgingstehuizen werden pamfletten uitgedeeld en informatievergaderingen georganiseerd.

Door de staking waren er geen files op de wegen. Het verkeer rond Brussel verliep veel rustiger dan gewoonlijk. Ook in Antwerpen en Gent verliep het verkeer vlot.

Het is enige tijd geleden dat er in ons land een algemene staking zoveel steun van de werknemers kreeg.

Alleen bij de algemene staking van 1961, tegen de besparingen van de regering Eyskens, namen destijds ruim 500.000 mensen actief deel.

Volgens de vakbonden werd de staking ook nu goed opgevolgd.

De besparingen die de bevolking moet ondergaan zijn dan ook indrukwekkend. Onder leiding van premier Michel wil de regering de lonen bevroren, een indexsprong toepassen, de werklozen gaan er financieel op achteruit, de overheidsdiensten moeten drastisch afslanken, de sociale diensten worden duurder, de pensioenleeftijd wordt verhoogd, en zo meer.

Ook de Vlaamse regering onder leiding van N-VA-er Geert Bourgeois bespaart: de kinderopvang en het onderwijs worden duurder, net als het openbaar vervoer van De Lijn dat wordt afgeslankt.

Door de stakingen wil men de werkgevers en de regering laten voelen hoeveel ongenoegen er bij de werknemers is.

De werkdruk vraagt steeds meer van de bevolking, de productie moet steeds sneller draaien en het werk wordt steeds hectischer en stressender. En de verdeling van de baten gebeurt niet eerlijk. Acties zijn daarom noodzakelijk. En alleen als de economie wordt platgelegd, is de regering bereid om te luisteren.

Want één dag staken kost de economie gigantisch veel geld. Sommigen spreken van 1 miljard euro per dag.

Je kan je dan de vraag stellen of er geen andere vormen van sociaal verzet mogelijk zijn?

Hoe kunnen werknemers hun ongenoegen anders laten blijken?

Het is daarover dat moet worden nagedacht. Nadenken over de manier waarop de werknemers hun rechten kunnen doen naleven.

Maar ook nadenken en vragen stellen over het slechte beleid van de vorige regeringen die het land achterlieten met een staatsschuld van 400 miljard euro. Vragen stellen over de grote vakbonden, waar waren die in het verleden? Wat hebben ze gedaan om het land te vrijwaren van corruptie, van de belastingfraude, de bankencrisis, de kapitaalvlucht?

De grote vakbonden en hun zuilen zaten in alle geleidingen van de maatschappij, bij de banken, de sociale sector, de mutualiteiten,... en ze lieten maar begaan. De vakbonden stonden erbij en keken ernaar hoe het met het land bergaf ging.

Nu willen ze de bevolking weer aan hun kant krijgen.

ACV-voorzitter Leemans toonde zich tevreden en waarschuwde de regering dat de acties zullen blijven duren totdat de regering luistert naar de stem van de vakbonden. Leemans vond het jammer dat ACV acties moet voeren. "Want het is de schuld van de regering die niet naar ons wil luisteren", zei hij nog. Leemans hekelde verder de besparingspolitiek van de regering "die wordt gevoerd op de kap van de gewone man." Leemans wil een eerlijke lastenverdeling en een vermogensbelasting.

De liberale vakbond ACLVB was nog bereid om de nationale staking van 15 december op te schorten indien er vanuit de regering een signaal zou worden gegeven dat een vermogenswinstbelasting op de regeringstafel kwam. Maar tot hiertoe wil de regering niet toegeven.

De socialistische overheidsvakbond ACOD heeft een stakingsaanzegging ingediend van onbepaalde duur, die inging vanaf 16 december, en alle acties van zijn leden dekt. De vakbond neemt deze uitzonderlijke maatregel omdat hij ervan uitgaat dat er ook na de nationale staking, van 15 december, acties nodig zijn. De vakbond wil met de aanzegging vermijden dat, indien er zich acties opdringen, "wat zeer waarschijnlijk is", een stakingsaanzegging niet op tijd kan worden ingediend. "Zonder vooruit te willen lopen op de besluitvorming, zijn we met deze aanzegging in staat om na 16 december verder te doen", zeggen ze. De aanzegging geldt voor alle openbare diensten en alle sectoren, gaande van het onderwijs, de zorg, de brandweer, de post of het spoor, aldus een ACOD-topman. Of er effectief nog acties volgen, hangt af van een evaluatie binnen het ABVV. Voorzitter Rudy De Leeuw dreigde al met nieuwe acties in januari..

Voorlopig is er een onderbreking van de acties tot half januari 2015. Tot daar de vakbondsleiders.

Een ander geluid over de stakingsacties kwam er van VOKA. Volgens Voka waren de meeste werknemers gewoon aanwezig en was de staking mislukt.

"De meeste medewerkers in de privésector zijn gewoon aan de slag gegaan." Dat zei werkgeversorganisatie Voka. Uit een rondvraag van de organisatie bleek dat in 85 procent van de ondernemingen zowat alle medewerkers aan het werk waren. Wel hadden veel werknemers (bijna 20 procent) last van vertragingen.

Ondernemersorganisatie Unizo peilde eveneens naar de impact van de stakingsacties. Daaruit bleek dat slechts een minderheid van de bedrijven melding maakt van stakende werknemers, maar de werkwilligen worden tegengehouden, twintig procent van de werknemers komt te laat op het werk en zowat een kwart van de leveringen loopt vertraging op, zei een woordvoerder.

N-VA-voorzitter Bart De Wever haalde in een interview met VTM bijzonder hard uit naar de vakbonden. "Ze staken dit land regelrecht in een crisis. Het openbaar vervoer platleggen, mensen beletten naar hun werk te gaan, iedereen in de problemen brengen, men staakt ons in een recessie", verklaarde hij.

Bart De Wever schuwde de harde woorden niet. Vooral de socialistische bond kreeg er van langs. "Als ze willen staken tegen de regeringsmaatregelen tot de regering exact doet wat de bonden wensen, dan kan je even goed de verkiezingen afschaffen. Dan besturen zij het land, en zetten ze hun economische afbraakpolitiek verder. Vroeger deden ze dat in de regering, nu doen ze dat op straat. Als je daaraan gaat toegeven, kan je de democratie beter opdoeken." Hij haalde ook uit tegen de stakingspiketten: "Het recht op arbeid wordt hier met voeten getreden.", zei hij.

De Wever was keihard voor de vakbonden, die volgens hem de nieuwe regering willen doen vallen.

Het mag duidelijk zijn: vakbonden en regering staan lijnrecht tegenover mekaar.

De sociale strijd woedt in alle hevigheid. De werknemers willen niet langer bezuinigen.

Daartegenover staat dat de bedrijven steeds rijker worden en steeds minder belastingen betalen. Voorbije weken kreeg LUXLeaks alweer een nieuwe wending. Nog meer bedrijven die belastingen ontwijken via Luxemburg raakten bekend.

Het dossier LuxLeaks maakt nog maar eens duidelijk dat er dringend een einde moet komen aan de fiscale fraude door de grote bedrijven. Een aantal betrokken Belgische bedrijven gebruiken de notionele intrestaftrek om miljoenen euro's belasting te ontwijken.

Juist die ongelijkheid, dat de rijken niets inleveren en de burgers de lasten krijgen, is de reden waarom de staking zoveel opvolging kreeg. Deze manier van sociaal protest is klassiek en laat blijken hoe hoog het water bij de werknemers aan de lippen staat. De staking is daarmee een goed initiatief dat vorm geeft aan de sociale onvrede van de bevolking en als drukkingsmiddel functioneert.

Een ander heikel punt in het stakingsverhaal is de houding van CD&V. CD&V lijdt onder interne spanningen: op straat waren er immers ook vele, groene, ACV-vakbondsmensen die hun ongenoegen uitten. CD&V neemt deel aan de regering maar krijgt steeds meer kritiek van de ACV-leden.

Volgens Raoul Hedebouw, Kamerlid van PVDA-PTB, moet Kris Peeters de stekker uit de regering trekken. CD&V staat in deze coalitie voor een keuze, aldus Hedebouw: "Willen ze definitief met het ACV breken of niet? Ik roep hen op om deze regering te verlaten, of ze gaan er zelf aan kapot. Een groot deel van hun achterban is niet akkoord met het huidige beleid."

Ook Bart De Wever uit meer en meer zijn ongenoegen over de christendemocraten.

Hij ervaart meer en meer problemen van de CD&V-coalitiepartner.

CD&V wordt steeds meer als het "Paard van Troje" binnen de regering beschouwd.

Het zal de volgende maanden in ieder geval duidelijk moeten worden wie de teugels van de regering in handen heeft? Bart De Wever of CD&V-ACV? Zit deze regering nog vast in het zadel, of wordt ze de teugels uit handen genomen?

Zal de regering Michel de teugels laten vieren, met minder besparingen, of zal de regering de teugels strakker aanhalen, met nog meer lasten?

Om de staatshuishouding gezond te krijgen zal er in ieder geval een paardenmiddel nodig zijn. Alleen De Wever blijkt hoog in het zadel te zitten: "Veel geluk aan wie deze regering doet vallen", is zijn besluit.

Voor meer opinies, lees:

<http://www.liberales.be/columns/egbertstaken>

<http://de-bron.org/content/vakbonden>

<http://pvda.be/artikels/top-1000-van-de-winsten-502-van-de-winst-gaat-naar-de-aandeelhouders-67-naar-de-gemeenschap>

- **Pensioenhervorming ambtenaren**

Het regeerakkoord van 9 oktober 2014 voorziet een aantal wijzigingen in het pensioenstelsel van de ambtenaren die tot nu toe nog niet in wettekst zijn omgezet. Hierdoor is een gevoel van onzekerheid ontstaan bij diegenen die zich zeer kort bij hun oppensioenstelling bevinden. Vooral de onduidelijkheid over het afbouwschema van de diplomabonificatie voor het vaststellen van de vroegst mogelijke datum van oppensioenstelling roept vragen op. In overleg met de minister van pensioenen kan de PDOS hierover het volgende meedelen: Het afbouwen van de diplomabonificatie voor het vaststellen van de pensioneringsdatum zal pas starten in 2016. Het afbouwschema ligt nog niet volledig vast maar wordt eerstdaags beslist. Opgelet: er is nog geen sprake van een afbouw van de diplomabonificatie voor de berekening van het pensioenbedrag.

Voor de personen wiens pensioen volgens de huidige wetgeving kan ingaan in 2015, wijzigt er niets. Diegenen die reeds aan de pensioenvoorwaarden voldoen maar hun beroepsactiviteit toch verder zetten, kunnen zich ook in de toekomst op deze voorwaarden blijven beroepen.

Voor de personen die zich reeds in een verlof of disponibiliteit voorafgaand aan de oppensioenstelling bevinden en waarvoor vooraf een formele datum van oppensioenstelling is vastgesteld, wijzigt er niets. De datum blijft behouden. Ook wanneer voor deze gevallen de vroegst mogelijke datum van oppensioenstelling zich situeert na 2015.

Voor lopende of nieuwe aanvragen voor een verlof of disponibiliteit voorafgaand aan de oppensioenstelling waarbij de pensioneringsdatum nog valt binnen 2015, wijzigt er niets.

De beleidscel pensioenen zal samen met de PDOS andere overgangssituaties bestuderen.

Voor alle informatie, zie:

http://www.pdos.fgov.be/pdos/press/press_2076.htm

ALLERLEI

- **Wat verandert er in december?**

Vanaf 1 december zijn er weer een aantal zaken die veranderen. Hierbij een overzicht.

- **Sommige GENEESMIDDELEN GOEDKOPER**

Op 1 december 2014 dalen weer heel wat geneesmiddelen in prijs. Ook dit keer gaat het om een aanpassing van de prijs en/of vergoedingsbasis door de farmabedrijven. Ze doen dit zodat de geneesmiddelen tot de beperkte lijst met goedkoopste geneesmiddelen blijven behoren. Apothekers zijn immers verplicht om bij een voorschrift op stofnaam te kiezen uit deze goedkoopste geneesmiddelen.

Er zijn dalingen van de lijst met terugbetaalbare geneesmiddelen. Dat zijn farmaceutische specialiteiten vergoedbaar voor de indicatie op de bijsluiter.
Vraag uw apotheker meer uitleg.

- DONALD TUSK nieuwe voorzitter EUROPESE RAAD

Herman Van Rompuy is vanaf 1 december niet langer de voorzitter van de Europese Raad, de Pool Donald Tusk volgt hem dan op. De 57-jarige Tusk heeft net als vele Poolse politici een verleden als actief lid van de dissidente vakbond Solidarnosc.

- CLP-etikettering wijzigt

Voor tientallen gevaarlijke stoffen worden nieuwe etiketteringsvoorschriften van kracht. Daarnaast treden nog een hele resem technische aanpassingen aan dezelfde verordening in werking.

- Kwalificatiekaart voor bestuurders

De kwalificatiekaart voor bestuurders van vrachtwagens en autobussen wordt ingevoerd, in omzetting van Europese richtlijn 2003/59/EG.

- België treedt toe tot EUROSUR

Eurosur is een Europese grensbewakingssysteem dat nationale overheden vlotter operationele informatie moet laten uitwisselen en ook beter moet laten samenwerken met Frontex, het Europees agentschap dat de acties van de lidstaten coördineert en grensbewakers opleidt. Het zal vanaf 1 december in werking treden in elf Europese landen, waaronder België. Al sinds december 2013 is het in 18 EU-lidstaten aan de zuidelijke en oostelijke buitengrenzen in gebruik. Op 1 december 2014 komen daar acht extra EU-lidstaten bij waaronder België. Ook de geassocieerde Schengenlanden IJsland, Zwitserland en Liechtenstein stappen dan mee in het systeem. Ierland en het Verenigd Koninkrijk nemen niet deel aan de Schengensamenwerking en daarom ook niet aan Eurosur.

- Commissie voor slachtoffers van historisch geweld

Op 1 december gaat bovendien de erkennings- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch geweld van start. De commissie wordt tijdelijk opgericht om aanvragen te behandelen van feiten van misbruik en geweld die zich tussen 1930 en 1990 afspeelden in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen. De commissie werkt tot eind mei 2015.

- Eurocommissarissen moeten contacten met lobbyisten openbaar maken

Alle eurocommissarissen, hun kabinetsleden en de topambtenaren moeten vanaf 1 december hun contacten en gesprekken met belangengroepen en lobbyisten openbaar maken.

Bovendien mogen ze enkel contact hebben met lobbyisten die geregistreerd staan in het Europese transparantieregister.

Volgens de overeengekomen werkmethode zal slechts in uitzonderlijke gevallen van de algemene regel afgeweken mogen worden, bijvoorbeeld wanneer de openbare veiligheid meespeelt of het economische of monetaire beleid van een lidstaat

- Nieuwe dienstregeling bussen van De Lijn vanaf 14 december

Vanaf 14 december heeft De Lijn een aangepaste dienstregeling.

Bij De Lijn proberen ze de service te verbeteren. Zo hebben ze de dienstregeling o.a. aangepast aan de vernieuwde dienstregeling van de NMBS.

Overzicht van de wijzigingen per provincie op volgende site:

<http://www.delijn.be/nl/overdelijn/campagnes-acties/aanpassingen-1412/>

- Vanaf 1 december wijzigt de renovatiepremie:

De premie wordt verwerkt in een belastingvoordeel. Je krijgt dezelfde premie, maar iets later.

Vanaf de zomer van 2015 wordt de nieuwe regeling helemaal van toepassing en kan je de belastingvermindering aanvragen. Je krijgt een attest dat je bij de belastingaangifte voegt. De belastingvermindering wordt dan in 3 schijven toegekend.

De regeling rond de renovatiepremie wijzigt vanaf 1 december 2014, maar ze wordt pas toegepast vanaf de zomer 2015.

Indien je van plan bent om tussen 1 december 2014 en de zomer van 2015 de renovatiepremie aan te vragen, wordt er een overgangsregeling uitgewerkt, zodat je nog steeds van dezelfde voorwaarden kan genieten. Je houdt de facturen bij en dient in de zomer van 2015 je aanvraag in bij Wonen Vlaanderen.

Meer vragen over de nieuwe regeling van de renovatiepremie? Bezoek de website van Wonen Vlaanderen.

<https://www.wonenvlaanderen.be/>

- Premiezoeker

De Belg zit met een baksteen in zijn maag en ja, een eigen woning is een droom van nagenoeg ieder van ons. Niettegenstaande er toch twijfels rijzen naar de toekomst toe. De FOD Financiën verduidelijkt dat iedereen die nog van de oude woonbonus wil profiteren de akte van de aankoop moet verleden zijn bij de notaris uiterlijk op 31 december 2014. Je moet er eveneens ook wonen. De wet verandert op 1 januari 2015. Gemiddeld verliest men 1300 euro steun. In de bestaande regeling voor de woonbonus kan maximaal 3.040 euro per persoon per jaar worden afgetrokken. Vanaf 1 januari is dit nog maximaal 2.280 euro per jaar, en na tien jaar valt dit zelfs terug naar 1.520 euro per jaar. Zoals u wellicht opgemerkt hebt was het de laatste maanden een ware huizenstormloop. Maar met enerzijds een slabakkende economie en een dalende koopkracht en anderzijds de torenhoge vastgoedkosten, lijkt die droom voor velen onbetaalbaar te worden. Wie durft afstappen van de klassieke paden en met de nodige creativiteit nieuwe concepten, technieken en materialen durft gebruiken, kan toch nog zijn of haar droomwoning realiseren. Het is geen nieuw fenomeen: de vastgoedprijzen zijn voor heel wat gezinnen nagenoeg onbetaalbaar. De huurprijzen lieten een stijging van 30 procent optekenen, niettegenstaande men tegenwoordig spreekt over huurpremies, alsook men een verzekering zou willen op de markt brengen naar de huurders en verhuurders toe in het kader van verlies van job bijvoorbeeld. Zo'n verzekering bestaat overigens al bij aankoop van een woning. Gratis trouwens. Dus zeker niet links laten liggen. Ook de prijzen voor de bouwgronden en woningen tikten het afgelopen jaar nog enkele procenten aan. Hier merkt men op dat de laatste weken ook een herstel komt. Maar daar zal de woonbonus wel voor iets tussen zitten. Appartementen blijken te zakken in prijs alsook de woningen. Een afwachterende

houding van de koper zette in het verleden de verkoper op non-actief. Op wat wacht men? Dat de prijzen dalen? Dat de economie een nieuwe impuls krijgt? Verwacht men dat er nieuwe wetswijzigingen doorgevoerd zullen worden die de bouw een nieuwe stimulans moet geven? Misschien een afschaffing van de registratierechten. Nu gedeeltelijk of oppert men voor meer? Wie een woning wil bouwen of verbouwen, is met andere woorden al een aardig deel van zijn budget kwijt voordat hij de eerste spadesteek kan zetten. Voor wie huurt in afwachting van de voltooiing van de eigen woonst, weegt zo'n project nog zwaarder. Wonen, renoveren, kopen, verkopen, verbouwen, uitbreidingswerken, tal van woorden die veelzeggend zijn, maar waar de koper, huurder, verbouwer, renoveerder niet genoeg op ingaat. En moest die dat wel doen, dan zou hij ontdekken dat er heel wat premies voorhanden zijn. Vadertje staat wil U handvol geld schenken. Maar het is een klunne geworden in het zoeken wat mogelijk is. Ze komen er niet genoeg mee naar buiten. Of de particulier weet niet waar hij terecht kan. Het vreemde aan het verhaal is dat de federale regering, de Vlaamse regering, de Waalse regering, energieleveranciers en anderen U premies aanbieden maar dat die soms verschillen van regio tot regio. Waarom biedt een gemeentebestuur U een premie aan bij uw gevelrenovatie en een andere niet of krijgt U een premie voor het kopen van een ligbad bij een gemeente en bij een andere weer niet. In weer een andere gemeente krijgt U een premie omdat U er een huis koopt. In andere dan ook weeral niet. Wie doet wat? Wie geeft wat? U hebt een nieuwe boiler nodig? Een warmtepomp? Zonnepanelen? Hier ook speelt een constant verandering van regels de mensen parten. Overigens willen we nog altijd melden dat de regels inzake de woonbonus anders is in Vlaanderen dan in de rest van het land. Mochten er volgend jaar geen huizen meer verkocht worden vindt u in ieder geval heel wat informatie terug voor het renoveren van uw woning. Let op want ook hier ligt de regering op de loer. Want tot nu toe mocht je profiteren van een lagere btw bij renovatie in functie van de ouderdom van uw woning. Hieraan werd ook gesleuteld. Een langere looptijd voor je kunt profiteren van die lagere BTW is er eentje van. We wensen u in ieder geval succes met uw zoektocht.

Alle info op:

www.premiezoeker.be

- **Verzekering gewaarborgd wonen**

Bent u een hypothecaire lening aangegaan om een woning te bouwen, te kopen en/of te renoveren? Dan komt u misschien in aanmerking voor de gratis verzekering gewaarborgd wonen. Wie minstens 12 maanden werkt, kan voor 10 jaar een gratis verzekering afsluiten die u helpt bij de aflossing van de lening wanneer u onvrijwillig werkloos of arbeidsongeschikt wordt. Dit betekent dat u volledig én onvrijwillig werkloos wordt en een werkloosheidsuitkering krijgt van de RVA of dat u een tegemoetkoming krijgt van het RIZIV wegens arbeidsongeschiktheid.

U mag daarnaast geen andere beroepsinkomsten hebben.

Voorwaarden om in aanmerking te komen voor de gratis verzekering mag u geen andere verzekering tegen inkomensverlies hebben van de Vlaamse overheid. Op het moment van de aanvraag moet u ook aan een aantal voorwaarden voldoen, zoals: Beroepsactiviteit, Lening, Het geleende bedrag is, Woning, Inkomensgrenzen, Procedure en het Bedrag.

Alle informatie vindt u op:

<http://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/gratis-verzekering-gewaarborgd-wonen-2014-toelichtingsbrochure-en-aanvraagformulier>

Op die link vindt u ook een aanvraagformulier

- **Verlofdagen 2015**

Hierbij vindt u de juiste datums voor de wettige Belgische feestdagen, verlofdagen, vakantiedagen, vrije dagen voor het jaar 2015.

Dit zijn de officiële Vlaamse feestdagen, Brusselse feestdagen en Waalse feestdagen.

Feestdag	Datum
Nieuwjaar 2015	zondag 1 januari 2015
Pasen 2015	zondag 8 april 2015
Paasmaandag 2015	maandag 9 april 2015
Feest van de Arbeid 2015	dinsdag 1 mei 2015
Onze Lieve Heer Hemelvaart 2015	donderdag 17 mei 2015
Pinksteren 2015	zondag 27 mei 2015
Pinkstermaandag 2015	maandag 28 Mei 2015
Feestdag vd Vlaamse Gemeenschap 2015	woensdag 11 juli 2015
Nationale Feestdag 2015	zaterdag 21 juli 2015
Onze Lieve Vrouw Hemelvaart 2015	woensdag 15 augustus 2015
Feestdag vd Franse Gemeenschap 2015	donderdag 27 september 2015
Allerheiligen 2015	donderdag 1 november 2015

Allerzielen 2015	vrijdag 2 november 2015
Wapenstilstand 2015	zondag 11 november 2015
Feest van de dynastie 2015	donderdag 15 november 2015
Feestdag vd Duitstalige Gemeenschap 2015	donderdag 15 november 2015
Kerstmis 2015	dinsdag 25 december 2015

Zie ook:

<http://www.feest-dagen.be/feestdagen-2015/>

http://www.fedweb.belgium.be/nl/verlof_afwezigheid_en_werktijd/feest-en_brugdagen/#.VJCVXoR0x-U

<http://bouwverlof.com/>

- **Zilverfonds opgedoekt**

Minister van Financiën Johan Van Overtveldt (N-VA) heeft aangekondigd dat het Zilverfonds wordt opgedoekt. De minister wil 'bestuderen wat de financiële en budgettaire gevolgen zijn wanneer het Zilverfonds wordt uitgedoofd'. Volgens N-VA zou het schrappen van die 'lege doos' alvast 120.000 euro per jaar kunnen besparen.

Het Zilverfonds uit 2001 was een geesteskind van voormalig minister van Begroting Johan Vande Lanotte (SP.A). Het moest een van de belangrijkste verwezenlijkingen van de regering Verhofstadt worden. Er zouden begrotingsoverschotten in gespaard worden om de kosten van de vergrijzing op te vangen, en zo onder andere de pensioenen betaalbaar houden.

Maar er kwam al snel kritiek op het fonds. Er werden steeds minder begrotingsoverschotten geboekt, en het geld dat wel in het Zilverfonds zat, werd onmiddellijk belegd in staatsleningen. Zo werd het door de toenmalige oppositiepartijen CD&V en N-VA stevast een lege doos genoemd.

Toch bleef het Zilverfonds tot nu bestaan. Het heeft een voorzitter met een eigen administratie, brengt een jaarverslag uit en heeft een eigen website. Dat kost de overheid 120.000 euro per jaar berekende N-VA. 'Vier personeelsleden, kantoorbenodigdheden, het jaarverslag, een bedrijfsrevisor en zitpenningen voor de raad van bestuur. Vele kleintjes maken een groot.'

“Het Zilverfonds is verworpen tot een structuur die buiten het uitbrengen van een jaarverslag geen enkele activiteit uitoefent, laat staan enige maatschappelijke meerwaarde heeft”, zegt N-VA.

Het Zilverfonds, ooit “het wit konijn” van Guy Verhofstadt en Vande Lanotte om de pensioenen te betalen, lijkt eraan te gaan voor de moeite. De oorspronkelijke Zilverfondswet bepaalde dat de inkomsten van het Zilverfonds bestaan uit begrotingssurplussen, overschotten van de sociale zekerheid, niet-fiscale ontvangsten en de opbrengsten van beleggingen. In de praktijk ontving het Fonds gedurende de eerste jaren vooral niet-fiscale ontvangsten. Er werd bepaald dat vanaf 2007 principieel aan het Zilverfonds een bedrag toegewezen zou worden dat gelijk is aan 0,3 procent van het bruto binnenlands product. De daaropvolgende jaren, tot 2012, zou dit percentage met telkens 0,2 procent van het bruto binnenlands product opgetrokken worden. Probleem was dat door de bankencrisis en economische achteruitgang er geen begrotingsoverschotten waren en zodoende werd het Zilverfonds een leeg vat. De N-VA wenst dus het Zilverfonds op te doeken. De spaarstrategie van de vorige regeringen was toch een maat voor niks. Reserves aanleggen voor pensioenen als er geen begrotingsoverschotten zijn is zinloos. "Het fonds is één grote begrotingstruc", legt Veerle Wouters (N-VA) uit. "De 'gespaarde' middelen werden quasi onmiddellijk weer gespendeerd via uitgifte van Belgische overheidsschuld. De overheid schreef eigenlijk een cheque aan zichzelf uit. De mensen begrijpen best dat met een begrotingstekort van 10,62 miljard euro en een schuld ratio van 105 procent een budgettaire buffer ontbreekt om de financiering van de toenemende pensioenlast op te vangen. Daarvoor heb je geen lege doos zoals het Zilverfonds nodig", aldus Wouters. "Door het Zilverfonds af te schaffen besparen we op onnodige werkingskosten. De vier personeelsleden kunnen terugkeren naar de Thesaurie waar ze de taken kunnen overnemen van ambtenaren die met pensioen gaan. Op die manier realiseren we een structurele besparing van 280.000 euro per jaar", zegt ze verder. Door te bezuinigen op de federale overheidsuitgaven zetten we alvast een kleine stap in de goede richting. Het is jammer dat de regering-Di Rupo blijkbaar liever de belastingen verhoogt dan te snoeien in overbodige overheidsstructuren.

Bron: o.a. persbericht N-Va,

<http://www.n-va.be/persbericht/n-va-wil-280-000-euro-besparen-door-zilverfonds-af-te-schaffen>

http://www.zilverfonds.be/nl_zilverfonds.htm

- Lets Go!

Sinds 1983 bestaat er in Canada een alternatief betaalsysteem dat in opgang is. Het werkt niet met dollars of euro's maar met LETS*. Het gaat over een systeem waarbij mensen spullen en diensten ruilen zonder dat hier geld aan te pas komt.

Ook in Vlaanderen is het LETS-systeem langzaam ingeburgerd. Hoe werkt het?

Elke Lets-groep heeft zijn eigen ruilmiddel.

Zo werkt Lets Merelbeke met Merels. 20 Merels is gelijk aan een uur werk. Ongeacht hoe zwaar of moeilijk de klus is. Het is niet nodig om aan diezelfde persoon een dienst (of product) in ruil te geven.

Een voorbeeld: Evelien heeft een fiets met een lekke band. Zij vraagt Lets-lid Erik om de band te plakken. Erik is er drie kwartier mee bezig en Evelien 'betaalt' hem hiervoor 15 Merels. Erik moet een sollicitatiebrief schrijven maar is hier niet handig in. Hij vraagt Sonja om hem te helpen. Samen maken ze in anderhalf uur tijd een prachtige brief, waarvoor Sonja 30 Merels bij Erik in rekening brengt. En Evelien heeft ondertussen al weer Merels verdiend door voor iemand een lekkere appeltaart te bakken.

Er zitten van alle taken tussen: winkelen, strijken, naar de bib gaan, vervoer regelen, auto wassen, noem maar op.

Elke Lets-groep heeft zijn eigen ruilmiddel: zo werken sommige afdelingen met "schelpjes", "nx", "spatten", "noppes", "pollekes", "drepekjes", "torekes", en zo meer.

Je kan ook spullen 'verleten' of uitlenen. Iemand heeft bv een grote ladder die je een dag mag lenen. Of je hebt een aantal boeken die je wil weg geven in ruil voor Merels. Je bepaalt dan zelf hoeveel Merels je ervoor wil vragen.

Lets biedt je de mogelijkheid om datgene te doen wat je leuk vindt en waar je goed in bent. En anderen voor jou te laten doen waar zij goed in zijn. Met LETS vind je ook een leuke nieuwe bestemming voor spullen die je niet meer nodig hebt. En met LETS maak je deel uit van een netwerk van mensen op wie je terug kunt vallen voor hulp en advies.

*Wat is Lets?

Lets is een afkorting: Lokaal Economisch Transactie. LETS is in 1983 ontstaan in Canada. Tot dan was de meerderheid van de bevolking tewerkgesteld in 'the Timber Mill', een grote houtzagerij. Toen de houtzagerij sloot, braken zware tijden aan voor alle inwoners. Want ook wie niet zelf in de zagerij werkte, was vaak onrechtstreeks afhankelijk van die werkgelegenheid, bijvoorbeeld omdat zijn klanten daar hun geld verdienden. Het was toen dat Michael Linton het eerste 'Local Exchange and Trading System' uitwerkte. Hij ontwikkelde daarvoor een alternatieve munt, de Groene Dollar.

Hier vind je meer informatie over de enkele groepen:

<http://groepen.letsvlaanderen.be/antwerpen-stad/>

http://www.letsgent.be/Lets_Gent_vzw.php

<http://lets.brugseverenigingen.be/Hoewerkthet>

<http://www.noppes.nl/npps/index.php>

- **Denk aan de armen**

Sinds juni dit jaar is basisvoorziening 'Pelterhoekje' in Overpelt open. Een laagdrempelige ontmoetingsplaats voor mensen met een beperkt budget. Vrijwilligers Nicole en Patrick, en opbouwwerker Rudi vertellen over het Pelterhoekje en hun deelname aan het pilootproject.

Armoede is in Overpelt minder zichtbaar dan in de stad. Maatschappelijk kwetsbare groepen op het platteland zijn moeilijker te bereiken. Het risico op onderbescherming, het niet-realiseren van sociale grondrechten, ligt daardoor hoger. Armoede is verdoken en dikwijls nog een taboe in Overpelt.

Het Sociaal Huis in Overpelt gaat in samenwerking met Samenlevingsopbouw RIMO Limburg de uitdaging aan om een dam op te werpen tegen armoede en sociale uitsluiting. Beoogde resultaten zijn participatie van maatschappelijk kwetsbare groepen en het vergroten van hun sociale netwerk. Samen creëerden het Sociaal Huis, opbouwwerker Rudi, mensen in armoede en tal van partners (waaronder de Sint-Vincentius voedselbedeling) een plan met acties. Samen willen zij op lokaal niveau inzetten op meer proactieve dienstverlening.

Een van die acties is de recente opstart van ontmoetingsplaats 'Peltherhoekje'. We gaan in gesprek met vrijwilligers Nicole en Patrick, en opbouwwerker Rudi. Beide vrijwilligers zijn er vanaf het begin van het pilootproject in Overpelt bij. Zij beschrijven welke impact deelname aan het project heeft op hun leven. Zij dragen de ontmoetingsplaats een warm hart toe en vertellen hier met veel plezier over.

Lees verder op:

<http://www.samenlevingsopbouw.be/e-dossiers/onderbescherming/peltherhoekje-haalt-armoede-uit-het-verdomhoekje>

<http://www.rimo.be/>

ANTIPESTTEAM

- **De opvoedingslijn**

Kinderen opvoeden gaat op veel momenten vanzelf maar soms is het zoeken. Opvoeden is ook een beetje maatwerk: vaste regels over hoe je kinderen moet opvoeden bestaan niet. Elke ouder, elk kind en elke situatie is immers anders. Kinderen steunen, stimuleren en sturen brengt uitdagingen met zich mee. Op onderstaande site vind je informatie over allerlei thema's die te maken hebben met ouderschap, ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Vanaf de geboorte tot en met de puberteit.

Alle kinderen vertonen weleens agressief gedrag. Naarmate een kind ouder wordt, leert het andere, meer aanvaardbare manieren om zich uit te drukken en om met negatieve gevoelens om te gaan. Op deze themapagina lees je meer over welke soorten agressie er bestaan en wat je kan doen wanneer je kind agressief gedrag stelt.

De puberteit brengt veel veranderingen. Onder invloed van hormonen gaat het lichaam veranderen. Ook de hersenen maken een grote verandering door. Pubers gaan interesse krijgen in elkaar en ze nemen afstand van hun ouders. Ze zoeken hun eigen weg en zetten

zich soms af tegen ouders, school en maatschappij. Ook voor de ouders en omgeving. De meeste pubers komen deze tijd van verandering en onzekerheid goed door.

Het is ook mogelijk dat je faalangst heeft.

Faalangst is angst om te mislukken. Je bent bang om fouten te maken of iets verkeerd te doen in een situatie waarin je je beoordeeld voelt (door anderen of door jezelf). Je bent bang niet 'goed genoeg' te zijn voor je ouders, je leerkrachten, je vrienden of voor jezelf.

Drie soorten faalangst:

- Faalangst voor schoolse taken. Kinderen of jongeren zijn bang om te mislukken bij toetsen, examens, het maken van huiswerk, het schrijven van een scriptie... Ze vrezen een fout te maken, niet goed (genoeg) te scoren, te blijven zitten...
- Faalangst voor sociale taken. Het gaat om angst in sociale situaties, zoals het geven van een spreekbeurt, het voorlezen voor de klas, het maken van een oefening aan het bord. Het is de angst om uitgelachen te worden, 'een figuur te slaan' of 'belachelijk' over te komen. Deze kinderen en jongeren zijn vooral bezig met 'wat vinden de anderen van mij en wat zullen ze zeggen/doen als ik iets doms vertel, als ik een fout maak'.
- Faalangst voor motorische taken. Het gaat hier om bang zijn bij sportprestaties, bv. tijdens de turnles, op een sportwedstrijd of bij eerder fijnmotorische taken (praktijklessen, tekenen,...).

Faalangst kan er ook toe leiden dat je kind gepest wordt. Let dus goed op de gedragskenmerken van je kind. Misschien is een cursus assertiviteit aangewezen.

In de samenleving is het noodzakelijk dat je je als mens kunt verweren en kunt opkomen voor jezelf in contact met anderen. Het is belangrijk om op een goede manier voor jezelf op te komen, zodat anderen niet over je grenzen heen gaan. Sociaal weerbaar zijn noemen we ook wel assertief zijn. Assertief zijn wil zeggen dat je zelfbewust en zelfverzekerd voor jezelf opkomt. Assertieve kinderen en volwassenen zijn minder vatbaar voor pesterijen. Als je assertief bent, dan kom je op voor je eigen mening, rechten en standpunten. Je geeft je grenzen aan, maar houdt daarbij ook rekening met de ander en diens grenzen.

Voor meer info, zie:

<http://www.niemandisperfect.be/artikels/pesten/rollenspel-pesten>

<http://www.omgaanmetpesten.nl/omp/pesten/assertiviteit-en-pesten.php>

<http://www.groeimee.be/>

<http://www.groeimee.be/opvoedingslijn>

www.antipestteam.be

Voor de volledige informatie zie:
www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Gelieve deze nieuwsbrief naar al uw geledingen, familie, vrienden en kennissen te zenden.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen,
kan zich op eenvoudig verzoek uitschrijven.

Bericht aan de leden:

Wil iedereen die een lidmaatschap voor één jaar heeft, zijn lidmaatschap voor 2015 nu vernieuwen aub.

Zo bent u weer voor een jaar in orde en blijft u van onze service en steun genieten.

Hartelijk dank voor uw vertrouwen.

Het begin van het nieuwe jaar is ook het ideale moment,
voor nieuwe leden, om nu lid te worden.

*Prettige
Feestdagen*

